

YOSH OILALAR BILAN IJTIMOIY ISHNING ASOSIY YO‘NALISHLARI

Eshquvvatov Ilhom Sa’dulla o‘g‘li
Termiz davlat universiteti o‘qituvchisi

Klimova Nilufar Juma qizi
Termiz davlat universiteti talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada biz yosh oilalar bilan ijtimoiy ishning asosiy yo‘nalishlarini, jumladan profilaktika, aralashuv va qo‘llab-quvvatlash xizmatlarini o‘rganamiz.

Kalit so‘zlar: ijtimoiy ish mijozlari, ijtimoiy xodim majburiyatları, ijtimoiy muammolar, ijtimoiy xodim roli va vazifalari, bilim va ko‘nikmalar, ijtimoiy ish muassasalari va tashkilotlari, uyushma.

ABSTRACT

In this article, we will study the main areas of social work with young families, including prevention, intervention and support services.

Keywords: social work clients, social worker responsibilities, social problems, social worker roles and responsibilities, knowledge and Skills, Social Work institutions and organizations, association.

KIRISH

Ijtimoiy ish - bu turli qiyinchiliklarni engish uchun qo‘llab-quvvatlash, resurslar va yo‘l-yo‘riq ko‘rsatish orqali odamlarga, oilalarga va jamoalarga yordam berishga qaratilgan kasb. Ijtimoiy ishning asosiy yo‘nalishlaridan biri ko‘pincha o‘ziga xos muammolarga duch keladigan va maxsus yordamga muhtoj bo‘lgan yosh oilalar bilan ishslashdir.

Ijtimoiy ish faoliyatning yordamga muhtoj odamlarga yordam ko‘rsatish bilan bog‘liq bo‘lgan alohida turiga kiradi. Har qanday faoliyat, jumladan, ijtimoiy ish ham, har bir elementi zarur bo‘lgan o‘z tuzilmasiga ega, boshqalar bilan bog‘liq va o‘zaro munosabatlarga kirishadi. Ijtimoiy ish asosiy elementlari ijtimoiy xodimlar, mijozlar, faoliyat mundarijası, boshqaruv, vazifa va maqsadlardan iborat bo‘lgan bir butun tizimni aks ettiradi.

Ijtimoiy ishning asosiy yo‘nalishlariga quyidagilar kiradi:

- tibbiy-ijtimoiy ish;
- oilalar va bolalar bilan ijtimoiy ish;

- bandlik sohasida ijtimoiy ish;
- ayollar va erkaklar bilan ijtimoiy ish;
- alohida ehtiyojlari mavjud odamlar bilan ijtimoiy ish;
- keksalar bilan ijtimoiy ish.

Turli darajadagi ijtimoiy xodim doimiy ravishda faol bo‘lganligi sababli uning faoliyati murakkab hayotiy vaziyatga tushib qolgan individlar, oilalar, guruhlar, uyushmalarga yo‘naltirilgan, deb aytish mumkin.

Ijtimoiy xodim yordami taqdim qilinadigan shaxslarni mijozlar, deb atash mumkin. mijoz individual yoki guruhga oid bo‘lishi mumkin (oila, maktab sinfi, nogironlar guruhi, mehnat jamoasi va boshq.). Uning aniqroq ta’rifi ijtimoiy ishni tashkillashtirish darjasini bilan bog‘liq.

Ijtimoiy xodim haqida gapirilganda, odamlarda darhol yolg‘iz nogironlar va keksalarni oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta’minlovchi sumkali xodim to‘g‘risida tasavvur paydo bo‘ladi. Shuningdek, ijtimoiy ish mijozlari o‘rtasida kam ta’minlangan va kambag‘al insonlarni ajratib ko‘rsatish odat tusiga kirgan. Biroq, kambag‘allik bilan kurash ijtimoiy ishning “nasliy vazifasi”, deb hisoblanishiga qaramay, uni faqatgina bu kabi shaxslar doirasi bilan cheklab qo‘yishga hech bir asos yo‘q.

1. Oldini olish:

Yosh oilalar bilan ijtimoiy ish olib borishda profilaktika muhim rol o‘ynaydi. Oilaviy qiyinchiliklarni keltirib chiqaradigan asosiy muammolarni hal qilish orqali ijtimoiy ishchilar yanada jiddiy muammolar rivojlanishining oldini olishga yordam beradi. Bunga quyidagilar kiradi:

- Yosh ota-onalarga o‘z farzandlarining ehtiyojlarini tushunishga va ularni hal qilish uchun tegishli strategiyalarni ishlab chiqishga yordam berish uchun ota-onalik qobiliyatlar va bolalar rivojlanishi bo‘yicha ta’lim berish.

- Er-xotinlarga muloqotni yaxshilash, nizolarni hal qilish va rishtalarni mustahkamlashga yordam berish uchun munosabatlar bo‘yicha maslahatlarni taklif qilish.

- Qashshoqlik, giyohvandlik yoki ruhiy salomatlik muammolari kabi oilaning beqarorligiga olib kelishi mumkin bo‘lgan xavf omillarini aniqlash va hal qilish.

2. Aralashuv:

Ijtimoiy ishchilar, shuningdek, yosh oilalar allaqachon jiddiy muammolarga duch kelgan vaziyatlarga aralashishlari kerak bo‘lishi mumkin. Bu quyidagilarni o‘z ichiga olishi mumkin:

- Oilaning ehtiyojlarini baholash va boshqa idoralar yoki mutaxassislaraga murojaat qilishni o‘z ichiga olishi mumkin bo‘lgan ushbu ehtiyojlarni qondirish uchun harakat rejasini ishlab chiqish;

• Oilalarga oilaviy zo'ravonlik, giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish yoki ruhiy salomatlik inqirozi kabi favqulodda vaziyatlarni engishda yordam berish uchun inqirozga aralashuv xizmatlarini taqdim etish;

• Qashshoqlik, boshpanasizlik yoki resurslardan foydalana olmaslik bilan bog'liq qiyinchiliklarga duch kelayotgan oilalarga yo'l-yo'riq va yordam taklif qilish.

3. Qo'llab-quvvatlash xizmatlari:

Ijtimoiy ishchilar yosh oilalarga turli xil yordam xizmatlarini taqdim etishlari mumkin, masalan:

• Oilalarni asosiy ehtiyojlarini qondirishga yordam berish uchun oziq-ovqat banklari, bolalarni parvarish qilish dasturlari va sog'liqni saqlash xizmatlari kabi jamoat resurslariga ulash;

• Oilalarga ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tarmoqlarini yaratish va samarali ota-on strategiyalarini ishlab chiqishda yordam berish uchun qo'llab-quvvatlash guruhlari va ota-onalar darslarini taklif qilish;

• Oilalarga sog'liqni saqlash, ta'lim va bolalar farovonligi kabi turli tizimlarning murakkabliklarida harakat qilishda yordam berish uchun advokatlik xizmatlarini taqdim etish.

XULOSA

Yosh oilalar bilan ijtimoiy ish ko'p qirrali soha bo'lib, bu oilalar duch keladigan muammolarni chuqur tushunishni talab qiladi. Profilaktika, aralashuv va qo'llab-quvvatlash xizmatlariga e'tiborni qaratgan ijtimoiy xodimlar yosh oilalarga to'siqlarni yengib o'tishga va kelajagi uchun mustahkam, sog'lom poydevor yaratishga yordam berishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Кузнецова М.В. Молодая семья и её социальная защита в современном обществе. Просвещение М.: 1995 г. -175 с.
2. Ismailov M.K. (2021). REFLEKSIV YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA SANOGEN TAFAKKURNI RIVOJLANTIRISHNING EMPIRIK TAHЛИ. Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan), (3(100)), 46-52.
3. Ilhom Sa'dulla o'g, Eshquvvatov. "O 'QUVCHILARDA SANOGEN FIKRLASH KO 'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA." PEDAGOQS jurnali 1.1 (2023): 437-437.
4. Ilhom Sa'dulla o'g, E. (2023). O'QUVCHILARDA SANOGEN FIKRLASH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY MASALALARI.